اقتصاد سرآمد
سه‌شنبه ۹ شهریور ۱۴۰۰ - شماره ۱۱۴۹

وزیر نیرو: قول می دهیم میزان خاموشی‌ها به صفر نزدیک شود

وزیر نیرو گفت: قول می دهیم میزان خاموشی‌ها به صفر نزدیک شود.به گزارش اقتصادسرآمد، علی اکبر محرابیان افزود: در باره خاموشی های اخیر با همکاران جلسه هایی برگزار شد.وی ادامه داد: بر این اساس اکنون معاون برق و انرژی و سایر دست اندرکاران در مرکز دیسپاچینگ ملی مستقر شده اند.وزیر نیرو خاطرنشان کرد: مقرر شد میزان خاموشی ها به حداقل ممکن تنزل داده شود.محرابیان گفت: در طول تابستان و فقط در بخش خانگی در برخی روزها شاهد ٤ هزار و ٥٠٠ مگاوات خاموشی بودیم.
وی ادامه داد: این درحالی است که روز گذشته میزان خاموشی اعمال شده به کمتر از ٥٠٠ مگاوات رسید و عمده آن در بخش عمومی و اداری بود.به گزارش ایرنا، مصرف برق که روز جمعه با کاهش همراه شده بود، از روز گذشته روند افزایشی خود را با وجود کاهش نسبی دمای هوا آغاز و وارد کانال ٦٤ هزار مگاواتی شد.

یک کارشناس صنعت برق به «اقتصادسرآمد» می گوید: وزارت نیرو با سرمایه گذاران خصوصی دشمنی کرد

اقتصاد انرژی اصلاح نشود، خاموشی ها ادامه دارد

گروه نفت و انرژی - طی سه دهه گذشته در بسیاری از کشورهای توسعه یافته و در حال توسعه، تجدید ساختار و سرمایه‌گذاری بخش خصوصی و افزایش رقابت در صنعت برق مورد توجه قرار گرفته است. در ایران نیز از اوایل دهه ۷۰، با تغییر الگوی مصرف و نقش تأثیرگذار صنعت برق در توسعه کشور، لزوم تغییرات ساختاری در این صنعت به طور جدی احساس شد. براساس قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی و اجتماعی، بحث خصوصی سازی صنعت برق مطرح شد، باوجود برخی محدودیت‌ها، شرکت‌های غیر دولتی برای بهره برداری از تأسیسات توزیع و تولید تشکیل شدند. عمده اهداف تشکیل این نوع شرکت‌ها، انجام اصلاحات، کاهش مقررات و جداسازی مالکیت از بهره برداری در این صنعت بوده است.
به گزارش اقتصادسرآمد، از آن جا که ساختار فعلی برق ایران همواره با مشکلاتی از قبیل غیرکارا بودن روش قیمت گذاری، سهم ناچیز سرمایه گذاری بخش خصوصی و عدم شفافیت عملکرد مالی در بخش های مختلف بوده است، بنابراین تجدید ساختار صنعت برق و رفع مشکلات یاد شده ضروری است. موضوع مهمی که باید در نظر گرفته شود، این است که تجدید ساختار دارای دو بعد کاملا مجزا، ولی مکمل هم شامل خصوصی سازی و ایجاد رقابت است.
در تجدید ساختار، «انرژی الکتریکی» یک کالا محسوب می شود و راه اندازی بازار برق، عملا مکانیزم داد و ستد این کالا را شفاف می کند. تجدید ساختار در هر کشور بستگی به سیاست‌های داخلی آن کشور داشته و دارای یک نسخه واحد نیست و بسته به نوع صنعت برق (دولتی، نیمه خصوصی، کاملا خصوصی) و یا (انحصاری، نیمه انحصاری، رقابتی) و یا ترکیبی از آنها متفاوت است؛ ولی نکته قابل توجه این است که در بیشتر کشورها ایجاد رقابت و حذف انحصار اهمیت ویژه دارد. در کشور ما، ساخت نیروگاه های جدید به دلیل تقاضای فزاینده برق الزام دارد و از سوی دیگر نبود تکاپو در سرمایه گذاری دولتی، استفاده از مدل های مختلف برای غلبه بر مشکل تامین مالی را در دستور کار تصمیم گیران دولتی قرار می دهد.

وزارت نیرو با سرمایه گذاران خصوصی دشمنی کرد

ابراهیم خوش گفتار کارشناس صنعت برق با بیان این‌که اقتصاد انرژی اصلاح نشود، خاموشی ها ادامه دارد، به روزنامه اقتصادسرآمد گفت: وزارت نیرو با سرمایه گذاران خصوصی دشمنی کرد و قانون و مصوباتی که خود به شورای اقتصاد برده بود را اجرا نکرد.
این کارشناس صنعت برق هم‌چنین با اشاره به برنامه‌های اعلامی وزیر نیرو گفت: افزایش ۳۰ هزار مگاواتی ظرفیت تولید برق در ٤ سال دست‌نیافتنی به نظر می‌رسد.
خوش گفتار با تاکید بر واقعی‌شدن قیمت برق برای مشترکینی که بیش از حد استاندارد مصرف می‌کنند، افزود: ۷۵ درصد مردم ایران بین ۵ تا ۱۲ هزار تومان پول برق می‌دهند، لذا پرداخت پول برق فشاری به مردم تحمیل نمی‌کند که می‌خواهند آن را مجانی کنند.
کارشناس صنعت برق است که می‌گوید تولید برق در کشور تا پایان سال ۱۳۹۲ سالانه حدود ۵ تا ٦ درصد رشد داشته است، اما از سال ۱۳۹۲ تا ۱٤۰۰ در مجموع تولید برق کشور ۲.۸ دهم درصد افزایش داشته است.
او که معتقد است که وزارت نیرو اعتباری برای دارندگان نیروگاه برق خصوصی قائل نیست و بسیاری از سرمایه‌گذاری بخش خصوصی از ورد به این صنعت پشیمان هستند، ادامه داد: اولین کاری که وزیر نیروی دولت سیزدهم باید در دستور کار خود قرار دهد اصلاح اقتصاد برق است.
به گفته وی، ساخت و افزایش ۳۰ هزار مگاوات ظرفیت نیروگاه سازی در ٤ سال به راحتی دست‌یافتنی نباشد. چرا که برای افزایش ۱۰ هزار مگاوات ظرفیت نیروگاهی دست کم ۵ میلیارد یورو سرمایه گذاری نیاز است. جدای از این هر پروژه تا زمان افتتاح دست کم ۵ سال زمان می برد. در مجموع می‌توان ادعا کرد که وزارت نیرو اعتباری برای دارندگان نیروگاه برق خصوصی قائل نیست. به همین دلیل بسیاری از سرمایه‌گذاران بخش خصوصی از ورود به این صنعت پشیمان هستند. سرمایه‌گذاران بعض نیروگاهها تولید برق را نیمه‌کاره رها کردند.
اولین کاری که وزیر نیروی دولت سیزدهم باید در دستور کار خود قرار دهد، تغییر قیمت برق است. البته منظورم تغییر قیمت یکسان برای تمامی اقشار جامعه نیست. کسی که مازاد بر استاندارد تعریف شده، برق مصرف می کند باید پول واقعی آن را بپردازد. این واقعی‌سازی قیمت باید در صنایع هم دنبال شود. شاهکار مدیریت در ایران اینجا مشخص می شود که کارخانجات آلومینیوم، فولاد و... قیمت محصول خود به قیمت جهانی است ولی قیمت برق اینها یک دهم است چه کسی مسئول این وضعیت است؟ آلومینیوم بالاتر از قیمت جهانی در بازار عرضه میشود این در حالی است که ٤۰ درصد قیمت تمام‌شده این محصول را برق تشکیل می‌دهد.
باید اشاره شود که اگر مساله اقتصاد برق در ایران حل نشود، سال‌های سال خاموشی خواهیم داشت. بر اساس آمار اعلامی از طرف مسئولان وزارت نیرو حدود ۱۱ هزار مگاوات کسری برق در کشور داریم که رفع آن مستلزم ۵ الی ٦ میلیارد یورو سرمایه‌گذاری است. از سال ۹۱ بود که بدحسابی وزارت نیرو شروع شد و پول پیمانکاران صنعت برق با تاخیر پرداخت می‌شد. حجم بدهی وزارت نیرو به پیمانکاران به شدت بالا رفته با این وجود دولت هیچ برنامه‌ای برای پرداخت بدهی هنگفت خود به تولیدکنندگان برق ندارد. این کار در آینده پیامدهای خطرناکی برای نظام اقتصادی ایران خواهد داشت. این موضوع خود باعث گریز بیشتر بخش خصوصی از تولید برق برای کشور خواهد شد.

برگزیده انرژی

مدیر دفتر بهره‌برداری و نگهداری از تاسیسات آبی و برق‌آبی شرکت آب منطقه‌ای

سال آبی سختی خواهیم داشت

مدیر دفتر بهره‌برداری و نگهداری از تاسیسات آبی و برق‌آبی شرکت آب منطقه‌ای تهران با بیان اینکه تقریبا شرایط در سال آبی آتی به مراتب سخت‌تر از سال آبی جاری خواهد بود، گفت: بر اساس پیش‌بینی‌ها با کاهش ۳۱۰ میلیون متر مکعب ذخیره آبی وارد سال جدید می‌شویم که مطمئنا شرایط را برای ما شکننده خواهد کرد.
به گزارش اقتصادسرآمد، محمد شهریاری درباره آخرین وضعیت ذخیره آب مخازن سدهای تهران اظهار داشت: در حال حاضر میزان ذخایر آبی سدهای پنج‌گانه تهران ۵۸۵ میلیون متر مکعب است که نسبت به روز مشابه سال گذشته که این حجم ۹۳٦ میلیون متر مکعب بوده با کسری ۳۵۱ میلیون متر مکعبی مواجهیم. وی با اشاره به اوضاع بارندگی در فصل پاییز و احتمال کمبود ذخایر آبی در تهران افزود: طبق گزارش سازمان هواشناسی متاسفانه شرایط بارندگی حوضه آبریز سدهای تهران در ماه‌های مهر و آبان زیر نرمال و در آذرماه نرمال پیش‌بینی می‌شود.
مدیر دفتر بهره‌برداری و نگهداری از تاسیسات آبی و برق‌آبی شرکت آب منطقه‌ای تهران تصریح کرد: شرایط تامین آب شرب تقریبا نرمال و پایدار اکنون که تا انتهای شهریور هم ادامه خواهد داشت، به این دلیل است که از شهریور ۹۹ با ذخیره آبی مناسبی وارد سال آبی ۱٤۰۰-۱۳۹۹ شدیم و همین ذخیره آبی باعث شد تاکنون شرایط نرمال و پایداری جهت تامین آب شرب شهر و استان تهران داشته باشیم.وی یادآور شد: با توجه به همراهی شهروندان امسال هم با وجود اینکه شرایط کرونایی بیش از پیش بحرانی بود توانستیم تامین آب پایداری داشته باشیم. شهریاری با بیان اینکه تقریبا شرایط در سال آبی آتی به مراتب سخت‌تر از سال آبی جاری خواهد بود، گفت: بر اساس پیش‌بینی‌ها با کاهش ۳۱۰ میلیون متر مکعب ذخیره آبی وارد سال جدید می‌شویم که مطمئنا شرایط را برای ما شکننده خواهد کرد. وی ابراز امیدواری کرد که با همراهی شهروندان، مدیریت مصرف و صرفه‌جویی بتوانیم با همین منابع آبی محدود با کمترین چالش تامین آب پایداری را در سطح استان داشته باشیم.این مقام مسئول در شرکت آب منطقه‌ای استان تهران با بیان اینکه میزان بارندگی نسبت به سال آبی گذشته با کاهش ۳٤ درصدی مواجه است، خاطرنشان کرد: میزان بارندگی در سال آبی جاری تاکنون ۳۰٤ میلی‌متر بوده و این در حالی است که این میزان در مدت مشابه سال آبی گذشته ٤٦۰ میلی‌متر بود که کاهش ۳٤ درصدی نزولات جوی اثر منفی بر روی منابع آب داشته و همچنان شاهد اثرات کاهشی آن هستیم.

عضو کمیسیون انرژی

تعرفه‌گذاری پلکانی موجب ایجاد عدالت در استفاده از انرژی می‌شود

عضو کمیسیون انرژی ضمن تأکید بر لزوم بهره‌مندی عادلانه همه مردم از یارانه انرژی، گفت: مصرف ۷۵ درصد مشترکین طبق الگوی مصرف است و باقی که مشترکین پرمصرف هستند باید بهای واقعی برق را بپردازند.
به گزارش اقتصادسرآمد، پرویز قاضی‌نژاد محله، ضمن اشاره به تصمیمات کمیسیون انرژی برای بهبود اقتصاد برق گفت: یکی از مواردی که کمیسیون انرژی با جدیت آن را پیگیری می‌کند، بحث اجرای تعرفه‌گذاری پلکانی است که باعث عادلانه‌تر شدن بهره‌مندی از امکانات عمومی و کاهش بار مصرف می‌شود.عضو کمیسیون انرژی مجلس در ادامه گفت: البته این بحث از سال‌ها پیش مطرح بود ولی قانون قدیمی که برای این نوشته شده بود موجب ایجاد تغییرات نمی‌شد، زیرا فردی که در پلکان ششم بود باز قیمت واقعی برق را پرداخت نمی‌کرد و بازدارندگی نداشت.
وی افزود: این قانون طوری است که مصرف ۷۵ درصد مشترکین در الگوی مصرف قرار می‌گیرد و ۲۵ درصد مشترکین که مصرف خارج از عرف دارند و پرمصرف حساب می‌شوند باید قیمت واقعی برق را بپردازند.قاضی‌نژاد در ادامه با اشاره به پرداخت یارانه‌های پنهان انرژی توسط دولت گفت: به عنوان مثال دولت چرا باید به افرادی که خانه‌های لوکس و بسیار بزرگشان را می خواهند همیشه روشن نگه دارند، استخر و جکوزی شأن مصارف بالایی دارد یارانه انرژی بدهد؟ در حالی که عموماً پرداخت قیمت واقعی برق توسط این مشترکین مبلغی حساب نمی‌شود. مثال بارز آن را در قبض فوتبالیست معروف که منتشر شد دیدیم.وی افزود: قیمت واقعی یعنی بهای تمام شده هر واحد انرژی که دریافت می‌شود. این مقدار به قیمت صادراتی که طبق قراردادها و روابطی نوشته می‌شود تفاوت دارد ولی عموماً به آن مقدار نزدیک است.نماینده مردم لنگرود با اشاره به ارائه این طرح به صحن علنی مجلس گفت: جمع‌بندی ما این است که این قانون می تواند تأثیر به‌سزایی در کاهش بار مصرفی داشته باشد، در عین اینکه هیچ آسیبی به مشترکین معمولی نمی‌رساند.وی ادامه داد: اعمال این قوانین در کنار طرح برق امید که سال گذشته اجرا شد و نیاز به تکمیل و تصحیح دارد، می‌تواند موجب عادلانه‌تر شدن بهره‌مندی از خدمات انرژی شود.مسئول کمیته نیرو کمیسیون انرژی مجلس در پاسخ به این سوال که آیا در زمستان سال جاری مشکلات تأمین برق خواهیم داشت، افزود: همانطور که بنده در جلسه رأی اعتماد وزیر نیرو هم اشاره کردم تأمین سوخت نیروگاه‌ها در فصل زمستان پاشنه آشیل وزارت نیرو خواهد بود و اگر مصرف همینگونه ادامه داشته باشد قطعاً در تأمین گاز نیروگاه‌ها به مشکل خواهیم خورد.

سخنگوی صنعت برق

ذخایر سوخت نیروگاه‌ها ۲۵ درصد کاهش یافت

سخنگوی صنعت برق با تأکید بر تسریع سوخت‌رسانی به نیروگاه‌ها گفت: از زمان شروع اوج مصرف برق تاکنون ۷۰۰ مگاوات واردات برق انجام شده که بخش عمده‌ی آن از کشور ترکمنستان و سپس آذربایجان بوده است.
به گزارش اقتصادسرآمد، مصطفی رجبی مشهدی با اشاره به محدودیت‌های ۲٤ روزه تأمین برق در زمستان سال گذشته افزود: هم اکنون ذخایر سوخت مایع نیروگاه‌های کشور در مقایسه با سال قبل ۲۵ درصد کاهش یافته برای جلوگیری از بروز خاموشی‌ها در زمستان امسال روند تأمین سوخت باید تسریع شود.
وی با اشاره به اینکه شبکه برق ایران ۱۸ سال فروپاشی کامل نداشته است، گفت: در صورت بروز مشکل، شبکه سراسری برق کشور در مدت ۲ تا ۳ دقیقه به طور کامل از دسترس خارج شده و خاموشی گسترده در کشور ایجاد می‌شود، درحالیکه که برای بازیابی دوباره شبکه بیش از ٦ تا ۷ روز زمان نیاز است البته همه تلاش صنعت برق جلوگیری از این رخ داد خواهد بود، اما برای مواقع اضطراری گروه‌هایی ویژه نیز پیش بینی شده است.
سخنگوی صنعت برق با بیان اینکه روز گذشته بیش از ٤۰۰ مگاوات واردات برق انجام شده ادامه داد: از زمان شروع اوج مصرف برق تاکنون ۷۰۰ مگاوات واردات برق انجام شده که بخش عمده‌ی آن از کشور ترکمنستان و سپس آذربایجان بوده است.رجبی مشهدی با اشاره به اینکه میزان واردات می‌تواند تا ۷ برابر افزایش یابد گفت: واردات سالانه ما ۲.۲ میلیارد کیلووات ساعت بوده که بخش عمده آن از ترکمنستان است که به دلیل محدودیت‌های ایجاد شده در سال جاری، تفاهم نامه‌ای نیز با کشور آذربایجان امضا کردیم تا سقف واردات برق بیشتر شود.
وی با اشاره به اینکه صادرات برق در سال ۹.۷ میلیارد کیلو وات ساعت است که ۸۵ درصد از این رقم به کشور عراق بوده گفت: در تابستان امسال ۱۲۰ تا ۱۳۰ مگاوات برق به افغانستان و پاکستان برق صادر کردیم و البته صادرات برق به عراق قطع شده است.سخنگوی صنعت برق ادامه داد: ایران پس از انقلاب، جز ۲۰ کشور جهان به لحاظ تولید برق و رتبه ۱٤ و یا ۱۵ کشور به لحاظ ظرفیت نصب شده و یک میلیون کیلومتر نیز وسعت شبکه سراسری در کشور است.

اخبار شرکت‌ها

تداوم ناترازی در تولید و مصرف برق

بروز خاموشی در روزهای اخیر حکایت از تداوم ناترازی تولید و مصرف برق دارد که موثرترین راهکار کاهش آن صرفه‌جویی در مصرف است.به گزارش اقتصادسرآمد، میزان مصرف برق روز گذشته به ٦٤ هزار و ۲٤۸ مگاوات رسید و این در حالی است که نیروگاه های کشور در بهترین حالت توانایی تولید حدود ۵۳ هزار مگاوات برق را دارند و به این ترتیب ناترازی تولید و مصرف به حدود ۱۱ هزار مگاوات رسیده است.بنا به گفته "مصطفی رجبی مشهدی" سخنگوی صنعت برق برای جبران این ناترازی صنعت برق تلاش های خود را بکار گرفته است اما در برخی مواقع چاره ای به غیر از اعمال خاموشی باقی نمی ماند تا شبکه برق دچار آسیب نشود.در روزهای اخیر مردم شاهد بروز خاموشی های بودند که گرچه نسبت به برخی روزهای تابستان کمتر شده است اما همچنان موجب نارضایتی مردم است.برخی دست اندرکاران صنعت برق بروز خاموشی را ناشی از افزایش مصرف در بخش خانگی می دانند و برخی نیز این افزایش مصرف را به دلیل فعالیت استخراج کنندگان غیرمجاز ارز مجازی دانسته اند.به هر تقدیر به نظر راهکار های موثر برای جلوگیری از بروز خاموشی اعمال روش های مدیریت مصرف است. خاموش کردن روشنایی‌های غیرضروری، استفاده از دور کُند کولرهای آبی و تنظیم درجه کولرهای گازی روی ۲٦ درجه به عنوان راهکارهای ساده کاهش مصرف برق است.علاوه بر این، استفاده نکردن از وسایل برقی پرمصرف در ساعت های اوج مصرف، استفاده از وسایل برقی با راندمان مصرف کم، استفاده بیشتر از نور خورشید و خارج کردن دوشاخه وسایل برقی بی‌استفاده از برق، راهکارهای دیگری برای کاهش مصرف برق است.

لزوم اتخاذ تمهیدات لازم برای تأمین سوخت نیروگاه‌ها در پاییز و زمستان امسال

مدیرکل دفتر مدیریت بحران و پدافند غیرعامل وزارت نیرو گفت: با توجه به تجربه زمستان سال گذشته، در صورت عدم تأمین سوخت برای نیروگاه‌ها در اواخر پاییز و زمستان امسال در تولید برق دشواری زیادی خواهیم داشت و باید از هم‌اکنون به فکر تمهیدات لازم باشیم.به گزارش اقتصادسرآمد، میثم جعفرزاده، مدیرکل دفتر مدیریت بحران و پدافند غیرعامل وزارت نیرو در تشریح این موضوع به سه دلیل عمده اشاره کرد و اظهار داشت: در حال حاضر با توجه به اینکه در نیروگاه‌ها شاهد کاهش ذخیره سوخت مایع نسبت به سال گذشته هستیم، وضعیت مخازن سوخت مذکور از اهمیت بسزایی برخوردار است.وی ادامه داد: مصرف بالای سوخت گاز توسط مشترکان عمومی در زمستان باعث می‌شود که گاز کمتری به نیروگاه‌ها داده شود و ذخیره مخازن سوخت بخصوص در کریدور شمال کشور به علت محدودیت انتقال برق از جنوب به شمال بسیار حائز اهمیت است.جعفرزاده دلیل دوم را وضعیت اورهال و تعمیرات دوره‌ای نیروگاه‌ها عنوان کرد و افزود: امسال به خاطر کارکرد فشرده نیروگاه‌ها از نیمه فروردین تا به امروز قطعاً با واحدهای زیادی برای اورهال روبرو خواهیم شد و این موضوع در کارکرد وضعیت تولید برق تأثیر جدی دارد.وی مورد سوم را عدم استفاده از نیروگاه‌های آبی ذکر کرد و افزود: با توجه به اینکه در تابستان امسال از نیروگاه‌های برق‌آبی جهت کنترل بار شبکه استفاده شده و همچنین پیش‌بینی هواشناسی مبنی بر عدم بارش جدی در حوضه‌های آبریز قطعاً برای استفاده از نیروگاه آبی با عدم اطمینان روبرو خواهیم بود.جعفرزاده تصریح کرد: با رویکرد جدید وزارت نفت که یکی از اولویت‌های کوتاه مدت را تأمین سوخت نیروگاه‌ها قرار داده است با یک برنامه فشرده و دقیق در برنامه‌ریزی اورهال نیروگاه‌ها می‌توان پایداری شبکه برق را تضمین کرد.

۱۰ مزرعه غیرمجاز رمزارز در تهران شناسایی و جمع آوری شد

شرکت توزیع نیروی برق تهران از شناسایی ۱۰ مزرعه استخراج غیرمجاز رمزارز در شهر تهران خبر داد.به گزارش اقتصادسرآمد، در ادامه طرح مبارزه با مزارع غیرمجاز رمزارز و با هدف افزایش پایداری شبکه برق، بازرسان این شرکت موفق به شناسایی ۱۰ مزرعه غیرمجاز استخراج بیت کوین در کلان شهر تهران شدند.بر اساس این اعلام، به دنبال شناسایی این مزارع، با پیگیری کارشناسان مناطق برق بیهقی، دانشگاه، فردوسی، مولوی، آزادی، بهمن و قدس و همکاری دستگاه قضائی و نیروی انتظامی، تجهیزات مورد استفاده در این مزارع، جمع آوری شد و جبران خسارات وارده به شبکه توزیع برق و بیت المال در دستور کار قرار گرفت.پیش از این نیز مدیر حراست و امور محرمانه شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ، در خصوص استفاده از این دستگاه‌ها توسط سودجویان اظهار داشت: این دستگاه‌ها به ویژه در بخش خانگی به دلیل مصرف بالای برق، منجر به نوسان در شبکه توزیع برق و آسیب دیدن وسایل برقی و ایجاد خسارت‌های مالی قابل توجه و یا حتی احتمال بروز مخاطرات جانی برای همسایگان می‌شود.کاظم دهقانپور از شهروندان درخواست کرد: در صورت مطلع شدن از فعالیت‌های غیرقانونی سودجویان در این زمینه؛ با مراجعه به نشانی اینترنتی www.tavanir.org.ir/samaat و یا تماس با ستاد خبری حراست و امور محرمانه شرکت توزیع نیروی برق تهران بزرگ به شماره تلفن ۸۸۰۵۷۰٤٤ گزارشات خود را به صورت کاملاً محرمانه و با حفظ اطلاعات شخصی فرد گزارش دهند.

گزارش

راه حل قطعی برق در فصل سرد کشور چیست؟

آغاز به کار واحد مرکاپتان‌زدایی مجتمع گازی پارس جنوبی از ابتدای مهرماه امسال چالش زیست محیطی استفاده از میعانات گازی در نیروگاه را حل می‌کند و این سوخت فسیلی می‌تواند از قطعی برق فصل سرد کشور در کمتر از ۵ ماه آینده جلوگیری کند.
به گزارش اقتصادسرآمداز فارس، مسئله قطعی برق زمستان در کمتر از ۵ ماه آینده مسئله‌ای است که مورد تاکید بخشی از مقامات دولتی صنعت برق قرار گرفته و در صورت بی توجهی می‌تواند بار دیگر از ناحیه اعمال خاموشی گسترده منجر به نارضایتی مردم شود.
بر همین اساس، مصطفی رجبی مشهدی، سخنگوی صنعت برق در مصاحبه‌ای ضمن هشدار نسبت به قطعی برق زمستان، تاکید کرد: «نسبت به سال گذشته حدود ۲۰ درصد کمبود سوخت داریم و قطعا تنگناهایی در تولید برق برای زمستان ۱٤۰۰ خواهیم داشت.»
با توجه به اینکه در سال گذشته قطعی برق در اوج گرمای فصل تابستان و اوج سرمای فصل زمستان گریبان کشور را گرفت، اما باید توجه کرد که ماهیت این دو پدیده مجزا است.
در همین رابطه باید گفت، قطعی برق در فصل زمستان از افزایش مصرف گاز در بخش خانگی و کمبود سوخت مایع برای استفاده در نیروگاه ها سرچشمه می‌گیرد. بر اساس گزارش رسمی وزارت نفت در سال ۱۳۹۹، به طور متوسط روزانه ۱۸۰ میلیون مترمکعب گاز، ۲۷ میلیون لیتر نفت گاز (گازوئیل) و ۱٦ میلیون لیتر نفت کوره(مازوت) به عنوان سوخت در نیروگاه ها مورد استفاده قرار گرفته است.
با این وجود میزان گاز تحویلی به نیروگاهها در ماههای سرد سال با اوج گیری مصرف خانگی کاهش میابد. به استناد اظهارات متولیان صنعت برق کشور در بازه فصل سرد سال شاهد افت ٦۰ میلیون متر مکعبی تحویل گاز نسبت به میزان تعهد هستیم. برای مثال در تاریخ ٦ بهمن ماه سال ۱۳۹۹ نیروگاه‌های حرارتی کشور تنها ۸۱ میلیون متر مکعب گاز تحویل گرفته‌اند که این مسئله با وجود تلاش‌های صورت گرفته توسط شرکت ملی گاز به دلیل افزایش تامل برانگیز مصرف گاز خانگی ایجاد شده و منجر به تامین نشدن سوخت نیروگاه های برق می‌شود.
بر این اساس، در شرایطی که ظرفیت عملیاتی نصب شده نیروگاهی کشور، توان تامین نزدیک به ۵۵ هزار مگاوات را دارد، اما این ظرفیت نصب شده در فصل زمستان در مواجهه با اوج بار ٤۱ هزار مگاواتی ناتوان است. بنا بر این کاهش ۱۰۰ میلیون متر مکعبی خوراک گاز تحویلی به نیروگاههای کشور در ماههای سرد سال نسبت به متوسط سالانه و مشکلات ناشی از تامین سوخت مایع زمینه بروز ناترازی نزدیک به ۵ هزار مگاواتی تولید برق را در سال گذشته ایجاد کرده است.
اگرچه اولویت مسئولین صنعت برق کشور در زمانهای کمبود برق، مسئله مدیریت بار با ابزار اعمال خاموشی برای صنایع است، اما نکته قابل توجه آن است که در شرایط فعلی خاموشیهای بخش صنعتی نیز موجب کمبود تولید و در نهایت افزایش قیمت محصولات صنایع می‌شود که این موضوع نیز موجبات نارضایتی عمومی را فراهم خواهد نمود.
برای مثال اعمال محدودیت تامین برق برای صنایع سیمانی و فولادی در هفته‌های اخیر زمینه افزایش قیمت قابل توجه این ۲ کالای استراتژیک را به وجود آورده است.
از طرفی نکته حائز اهمیت در مسئله قطعی برق این است که خاموشی در کمتر از ۵ ماه آینده کشور را درگیر خود خواهد کرد، زمان کافی برای پیاده‌سازی راهکارهای بلند مدت و پایدار نظیر متنوع‌سازی سبد ظرفیت نصب شده نیروگاهی از طریق اضافه کردن نیروگاه اتمی و تجدید پذیر وجود ندارد. بر این اساس راهکارهای کوتاه مدت‌تری برای حل مسئله خاموشی‌های فصل زمستان ۱٤۰۰ موجود است که به کمک آن می‌توان در کوتاه مدت نسبت به حل چالش مذکور اقدام کرد.
یکی از این راهکارهای کوتاه مدت ارائه شده برای حل مسئله قطعی برق زمستان بر اثر کمبود سوخت مصرفی، متنوع‌سازی سبد سوخت فسیلی مورد استفاده در نیروگاه با اضافه کردن میعانات گازی به این سبد است.
استفاده از میعانات گازی در کنار گاز طبیعی و سایر سوخت‌های مایع فسیلی می‌تواند مسئله ناتوانی در فروش و انباشت میعانات را حل کرده و زمینه کاهش خاموشیهای گسترده در فصل سرد سال را تا حد زیادی فراهم آورد. در همین راستا و به گفته کارشناسان استفاده از میعانات گازی به عنوان سوخت نیروگاهی با دو چالش فنی و زیست محیطی رو به رو است.
بر این اساس، تجربه نیروگاه مپنا در آبان سال گذشته نشان داد که مرکاپتان زدایی از میعانات گازی یکی از چالش‌های اصلی استفاده از میعانات در نیروگاهها به حساب می‌آید.
نکته حائز اهمیت در مسئله مرکاپتان‌زدایی به منظور حل مسئله زیست محیطی استفاده از میعانات آن است که هم اکنون پروژه مرکاپتان زدایی فاز دو و سه پالایشگاه دوم مجتمع گازی پارس جنوبی که از سال ۱۳۹٦ از سوی شرکت ملی نفت ایران آغاز به کار نموده است و با پیشرفت ۹۵ درصدی رو به رو است.
این واحد عملیاتی از ابتدای مهرماه سال جاری با ظرفیت مرکاپتان زدایی ۸۰ هزار بشکه میعانات در روز آماده به کار است و با بهره برداری از آن مرکاپتان زدایی خوراک میعانات انجام خواهد شد. بدین وسیله مشکل زیست محیطی ناشی از مصرف میعانات در نیروگاه برطرف شده و با توجه به ظرفیت واحد عملیاتی مرکاپتان زدایی تا ۲ هزار مگاوات از ناترازی برق ناشی از کمبود سوخت جبران پذیر است.
علاوه بر مسئله زیست محیطی، یکی دیگر از مشکلات استفاده از میعانات در نیروگاهها نبود مخازن ذخیره سازی مخصوص میعانات گازی است. با توجه به خصوصیات میعانات گازی از جمله فرار بودن و فشار بخار بالا، مخازن گازوئیل نیروگاههای کشور توانایی ذخیره سازی میعانات را ندارند. بنابراین به منظور استفاده میعانات در بخش نیروگاهی نیاز به احداث مخازن با سطح شناور خواهد بود.
بر همین اساس با توجه به زمان بر بودن ساخت زیرساخت ذخیره‌سازی میعانات گازی در نیروگاههای کشور، موانع موجود بر سر استفاده از این سوخت باید هرچه سریع‌تر رفع شده تا زمان کافی برای احداث واحدهای ذخیره‌سازی وجود داشته باشد.
با توجه به دغدغه‌های وزارت نفت در خصوص تامین سوخت مایع نیروگاهها برای فصل زمستان که اخیر مورد توجه وزیر جدید نفت نیز قرار گرفته است، استفاده از میعانات گازی میتواند علاوه بر حل مشکل فروش میعانات در شرایط تحریمی، به عنوان راهبردی کوتاه مدت برای کاهش خاموشی‌ها در این فصل مورد توجه ویژه قرار گیرد و ابزار صنعت برق در مقابله با خاموشی زمستان را متنوع سازد.